

scōz cū sobrietate celebrate: vt imitemur eos q̄ p̄cesserūt: z gaudeāt de vobis q̄ orāt p̄ vobis: vt benedictio dñi in eternū mane at sup̄ vos: fiat fiat.

Explicite Trac. de ps̄. LXXXVIII.

Incipit Trac. de ps̄. LXXXIX.

Ratio Moysi hoīs dei. Pre

Onotat psalm⁹ iste: p̄ quē hoīez suū de⁹ legē dedit p̄lo suo: quē p̄ eūdē hoīem suū de domo seruitut̄ liberās: q̄ dra ginta ānis p̄ beremū duxit. Fuit ḡ Moyses mister veteris testamēti: z p̄ba noui testamēti. Dia ḡppe illa in figura p̄tingebāt in illis: sic ait Ap̄lus: Scripta sunt aut̄ ad correptionē n̄fam: in q̄s finis scōz obuenit. Scdm̄ hāc ḡ disp̄sationē q̄ facta est p̄ Moysen: ispiciēdus ē psalm⁹ iste: q̄ ex ei⁹ oratōe titulū accepit. **Expositio psalmi.**

Alia lra. t a. t m.

Dne: inq̄t: refugiu tu fact⁹ es nob: in generatiōe ⁊ z generationē. Sive in oī gnatiōe: sive in duab⁹ vetere z noua: qz sicut dixi: mister fuit ille testamēti p̄tinētis ad gnatiōē veterē: z p̄ba testamēti p̄tinēt ad gnatiōē nouā. Qui⁹ testamēti sp̄sōz: sponsusq̄z cōiugij qd̄ de illa gnatiōe for̄it⁹ est: ait ipse Iesus: Si crederet̄ Moyses credētis z mihi: de me em̄ ille scripsit. Nō em̄ credēdus est ab ip̄o oīno Moyses istuz psalmū fuisse p̄scriptū: q̄ vllis ei⁹ lris indur̄ nō est: in quibus ei⁹ cātica scripta sūt: sed alicui⁹ significationis gr̄a tā magni meriti serui dei nomē adhibitu⁹ est: ex q̄ dirigere legētis vel audietis intētio. Fact⁹ es inq̄t nob̄ dñe refugiu in gnatiōe z generationē. Quale autē refugiu fact⁹ sit: qm̄ scz nob̄ cepit eē qd̄ nō erat: id ē refugiu. Nō aut̄ ip̄e nō erat añq̄ nobis eēt refugiu: secut⁹ adiunxit. **Tri usq̄z motes fieret⁹ z formaret terra z orbis terre: z a sc̄lo vsq̄z in seculū tu es.** Tu ḡ qui sp̄ es: z añq̄z essemus z añq̄z mūdus esset: refugiu ex q̄ ad te conuersi sum⁹ fact⁹ es nobis. Nō mihi aut̄ videt̄ vtcunq̄ intelligendū qd̄ ait: Priusq̄z motes fieret⁹ z formaret terra: vel sicut alij codices habēt: qd̄ de vno v̄bo greco exp̄s sū est: fingere terra. **Mōtes** quippe p̄tes terre sūt altiores: z vtiq̄z si anteq̄z formaret terra de⁹ est: a q̄ terra formata est: qd̄ magnū de mōtib⁹ vel q̄buslibet alijs ei⁹ p̄tib⁹ dicit: cuz sit de⁹ nō solū añ terrā: s̄ z añ celū z terrā: z ante oēm corpale z sp̄siale creaturā: S̄z nimirū vniuersa creatura rōnal̄ hac differētia fortasse distincta ē: vt mon-

Alia lra. t aur. nō habet. t et. t ocus.

tiū noīe significarent celsitudines āgeloz: z fre noīe hūilitas hoīm. Et iō q̄uis oīa q̄ creata sūt nō icōgrue: vel facta: vel formata dicant: tñ si verboz istoz est vlla p̄prietas facti sūt angeli: qui cū in eisdem celestibus enumerarent opib⁹: ita enumeratio ipsa p̄clusa ē: **Ipe dixit z facta sūt: ip̄e mādavit z creata sūt.** Vñ aut̄ hō fm̄ corp⁹ fieret terra formata ē. Nā hoc verbo sc̄ptura vti tur: vbi legit⁹: **Uel finxit de⁹: vel formauit de⁹ hoīem de limo terre.** Ergo priusq̄z fierent ea q̄ in creatura tua sūma atq̄ magna sūt. Quid em̄ magis rōnali celestiq̄z creatura: z pusq̄z fingere terra: vt eēt qui te agnosceret z laudaret in terra: z h̄ paz est: qz ista ceperit siue in tpe: siue cū tpe: s̄ a seculo: z vsq̄z in seculū tu es. **Qd̄ p̄ueniēt⁹ diceret:** ab eterno in eternū. Nō em̄ a seculo de⁹: qz est añ secula: aut vsq̄z in seculū: cui⁹ est finis: cū sit ille sine fine: s̄ ex ābiguo verbo greco sit plerūq̄z in scripturis: vt vel seculū p̄ eterno: vel eternū p̄ seculo ponat latin⁹ interprez. Optime aut̄ nō ait a seculo tu fecisti: z vsq̄z in seculū tu eris: sed p̄ntis significationis verbū posuit: insinuās dei substantiā omnimō incōmutabilē: vbi nō est fuit z erit: sed tñmō est. Vñ dictuz est: **Ego sum q̄ suz: z q̄ est misit me ad vos: Et mutabis ea z mutabūtur: tu aut̄ idē ip̄e es z anni tui nō deficiēt.** Ecce q̄ eternitas facta est nobis refugiu: vt in ea māsur̄: ad eā de hac tēpis mutabilitate fugiam⁹. S̄z qm̄ cū hic sum⁹ in magnis z multis tēptationibus viuimus: quib⁹ ne auertamur ab isto refugio metuendū ē: intueamur qd̄ p̄sequenter oratio poscat hoīs dei. **Ne auertas hoīez in hūilitate:** Id ē ne a tuis eternis atq̄ sublimib⁹ hō auersus tēpalia p̄cupiscat: sapiatq̄z terrena. Et hoc a deo petit qd̄ de⁹ ip̄e p̄cipit: simili oīno sentētia qua i oratōe dicim⁹: **Ne nos inferas in tēptationē.** Beniq̄z z hic adiūgit. **Et dixisti p̄uertimini filij hoīm.** Tanq̄z diceret: hoc a te peto quod ip̄e iussisti: dans ei⁹ gratie gloriā: vt qui gloriat̄ in domino gloriatur: sine cuius adiutorio p̄r arbitriū volūtatis temptationis huius vite superare non possumus. **Ne auertas** inquit hominem in humilitatem: z tamen tu dixisti: **Conuertimini filij hominū.** Sed da quod iussisti: precē petentis exaudiendo: vel adiuuando volentis fidem. **Quoniam mille anni ante oculos tuos: tanq̄z dies hesterni que p̄terijt.** Iō debe-

mus ad refugium tuum: ubi sine ulla mutabilitate tu es: ab his preteritis labentibusque conuerti: quoniam quantumlibet huic vite longum tempus optetur. Nihil autem anni ante oculos tuos tamquam dies besterni que preterijt. Non saltem tamquam dies crastinus qui venturus est: ita omnia que temporis sine clauduntur pro transactis habenda sunt. Unde et ea sibi apostoli Pauli postposuit intentio: que retro sunt obliuiscendis: ubi temporalia cuncta oportet intelligi: et in ea que ante sunt exteri: que appetitio est eternorum. Ne putaret autem aliqui mille annos sic computari apud deum per vna die: quasi tam longos dies deus habeat: cum hoc ad contemnendam temporis longitudinem dictum sit: id addidit: **Et sicut vigilia in nocte:** Cum vigilie spacium non habeat amplius quam tres horas: et tamen ausi sunt homines presumere scientiam temporum: quod scire cupientibus discipulis dominus ait: Non est vestrum scire tempora que pater posuit in sua potestate: et definiunt hoc seculum sex annorum milibus tanquam sex diebus posse finire: nec attenderunt quod dictum est: tanquam dies vni qui preterijt. Non enim quoniam dictum est: soli mille anni preterierant: et quod eos maxime debuit admonere ne temporum clauderentur incerto quod est sicut vigilia in nocte. Neque enim sicut de sex diebus aliquid verisimile videntur opinari: propter sex dies primos quibus deus perfecit opera sua: sic etiam sex vigilias: id est horas decem et octo possunt illi opinionationi coaptare. Beinde iste homo dei: vel potius prophetice spiritus: velut dei legem in secreta eius sapientia scriptam: ubi vite mortalium peccatrici constituit percurandi modum: et mortalitatis erumnam videtur quodammodo recitare: cum dicit: **Que pro nihilo habent anni erunt eorum.** **Hanc sicut herba transseat: mane floreat et pertransseat: vespere decidat: indurescat et arefcet.** Felicitas ergo heredium veteris testamenti quam pro magno bono expetierunt a domino deo suo: hanc legem accipere meruerunt in occulta eius providentia: quam videtur recitare Moyses: qui pro nihilo habent: erunt anni eorum. Pro nihilo enim habentur que antequam veniant adhuc non sunt: cum venerint iam non erunt: non enim ut asint veniant: sed ut non sint. Hanc: id est pro sicut herba transseat: mane floreat et pertransseat: vespere: id est pro ea decidat: durefcet et arefcet: decidat utique in mortem: durefcet in cadauere: arefcet in puluere. Que nisi caro: ubi est co-

Alia lra.
† non habet.
† custodia.

Alia lra.
† transseat.
† induret.

cupiscencia danata carnalium: Quis enim caro fenulum: et claritas hominis ut flos fenuli: fenulum aruit: flos decidit: verbum autem domini manet in eternum. Hanc autem penam de peccato venisse non taces: continuo subiecit. **Quoniam defecimus in ira tua: et in indignatione tua turbati sumus.** Defecimus in infirmitate: turbati sumus mortis timore. Infirmitas enim facti sumus: et infirmitatem finire trepidamus. Alter te inquit cinget et fert quod tu non vis: quibus martyrio non puniendo sed coronando. Et ipius domini anima nos in se transfigurans tristis erat usque ad mortem: quoniam et domini exitus non nisi mortis. **Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo:** Id est non ab eis dissimulasti. **Seculum nostrum in illuminatione vultus tui.** Subauditur posuisti. In illuminatione autem vultus tui dixit: quod superius in conspectu tuo: et scilicet nostri quod superius iniquitates nostras. **Quoniam omnes dies nostri defecerunt et in ira tua defecimus.** Satis in his verbis ostendit penaliter esse ista mortalitas. Defecisse dies dicit: siue quod in eis deficiunt homines amando que transeunt: siue quod ad paucitatem redacti sunt. Quod videtur in consequentibus aperire cum dicit. **Anni nostri sicut aranea meditantur: dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni.** Si autem in potentatibus octoginta anni et apostolus eorum labor et dolor. Hec quidem verba videntur exprimere breuitatem miseriamque vite huius: quare longevi appellantur in tempore etiam qui septuaginta annos vixerunt. Usque ad octoginta autem videntur alique vires habere: his vero apostolus si vixerint: multiplicatis laboribus et doloribus viuunt. Sed multi et intra septuaginta annos: gerunt infirmissima et erumnosissima senectutes. Et sepe ultra octoginta annos senes mirabiliter vigebat sunt. Melius est ergo in his numeris spirituale aliquid perscrutari. Neque enim super filios Adam: pro que vnus hominum partem intravit in mundum: et pro peccatum mors: et ita in omnes homines mors pertransijt: maior ira est dei: quare multo breuius viuunt quam vixerunt antiqui. Cum et vite ipsorum irrisa sit longitudo: ubi mille anni copati sunt diei besterno atque preterito: et horis tribus. Et utique tunc multum viuere: quoniam iram dei provocauerunt usque ad diluuium quo perirent. Septuaginta porro anni et octuaginta fiunt centum quinquaginta. Que sacrum esse numerum satis insinuat liber iste psalmorum. Hanc enim habet in significatione rationem centum quinquaginta quam quidecim: qui numerus sit septem et

Alia lra.
† Quia.
† furore
† turbat

Alia lra.
† Quia.
† furore
† turbat

octo cōiunctis: quorū p̄mus insinuat p̄p̄
sabbati obseruationē testamētū vetus: se-
cūdus testamētū nouū p̄pter dñi resurre-
ctionē. Hinc sūt in tēplo q̄ndeciz gradus:
hinc sunt in psalmis q̄ndecim cātica gra-
duū: hinc q̄ndeciz cubitū sūmos mōtes aq̄
diluuij sup̄auit: et si q̄bus alijs locis sacra-
tus cōmendat̄ hic numer⁹. Ergo anni n̄ri
inq̄t sicut aranea meditabunt. In reb⁹ cor-
ruptibilib⁹ laboramus: corruptibilia opa
texebamus: q̄ nos s̄m̄ Esaiā p̄betā mini-
me p̄tegebant. Dies annoꝝ n̄roꝝ in ip̄sis
septuaginta ānis: si aut̄ in potentatib⁹ oc-
tuaginta anni. Aliud ē in ip̄sis: aliud in po-
tentatib⁹. In ip̄sis: s̄ est in annis vel dieb⁹
ip̄is q̄ datur intelligi in t̄p̄alib⁹ reb⁹. S̄o se-
ptuaginta: q̄ t̄p̄alia p̄mitti vident̄ in vete-
ri testamēto. Si aut̄ nō in ip̄sis ānis sed in
potētatibus: id ē nō in reb⁹ t̄p̄alibus sed in
eternis: octuaginta āni q̄d nouū testamen-
tū in spe ē renouatiōis et resurrectionis in
eternū. Et āpl̄i eoz labor et dolor: id ē q̄s-
q̄s hanc fidē trāsgredit̄: et āplius aliqd̄ que-
rit: labores iuemet et dolores. P̄t̄ et sic in-
telligi: q̄ lz in nouo testamento p̄stituti su-
mus q̄d octogenari⁹ significat numer⁹: am-
plius habet hec vita n̄ra laborē et dolorē:
dñi in nobismetip̄is ingemiscim⁹ adoptio-
nē expectātes redēptionē corp̄is n̄ri. Spe
em̄ salui facti sumus: et q̄d nō dñi videmus
p̄ patiētiā expectam⁹: et s̄ ad misericōdiam dei
p̄tinet. T̄ñ sequit̄ et dicit. **Qm̄ super-
uenit māfuetudo: et corripiemur.**
Quē em̄ diligit deus corripit: flagellat aut̄
oem̄ filiū quē recipit: et dat etiā magnis q̄-
busdā stimulū carnis a quo colaphizent̄:
ne extollant̄ in magnitudine reuelationuz
suar̄: vt virtus in infirmitate p̄ficiat̄. Qui
dā sane codices nō habēt corripiemur: sed
erudiemur: q̄d ad eandē mansuetudinē re-
uocat̄. Nō em̄ p̄t̄ erudiri quisq̄ sine labo-
re et dolore: q̄ virtus in infirmitate p̄ficiat̄.
**Quis nouit potestātē ire tue: et
p̄ timore tuo irā tuā dinumerare?**
Valde paucoruz hoīm est in quā nosse ire
tue p̄tātē: quia plerisq̄ ita magis cū par-
cis: irascens: vt nō ad iram: sed potius ad
māfuetudinē tuā p̄tinere intelligat̄ labor et
dolor: quo corripis erudisq̄ q̄s diligis: ne
penis excrucient̄ eternis. Sic em̄ legitur
in alio psalmo: Irritabit dñm peccator: p̄
magnitudine ire sue nō exquiret. Quis ḡ
nouit? Id est quousq̄ reperitur qui noue-
rit potestātē ire tue: et p̄ timore tuo irā tuam

dinumerare: Etiā hic subaudiť q̄s nouit.
Q̄ difficile inuenit̄ q̄ nouerit ita p̄ timore
tuo dinumerare irā tuā: vt etiā hoc addat̄:
et ad eā intelligat p̄tinere: q̄ nōnullis q̄bus
plus irascens parcere videaris: vt p̄spere
tur peccator in via sua: et maiora recipiat
in nouissimo. Potestas q̄ppe hūane ire cū
corpus occiderit ampli⁹ nō habet q̄d faci-
at: deus vero habet p̄tātē et hic punire: et p̄
corp̄is mortē mittere in gehennā: Et a pau-
cis eruditis maior ei⁹ ira intelligitur: vana
et seductoria felicitas impioꝝ. Hāc ille nō
nouerat cui⁹ pene cōmoti sūt pedes: q̄ ze-
lauit in peccatorib⁹ pacē peccatorū intu-
ens: Sed didicit eā cū intraret in sanctua-
riū dei: et intelligeret in nouissimis: q̄ pauci
intranť: vt discāt p̄ timore dei dinumerare
irā ei⁹: et p̄spertatē hoīm maloꝝ numero
applicare penaz. **Dexterā tuā sic no-
tā fac:** Hoc. n. maḡ h̄nt et codices greci:
nō sicut quidā latini: **Dexterā tuā no-
tā fac mihi.** Quid est ḡ dexterā tuam sic
notā fac: nisi christū tuū: de q̄ dictū est: Et
brachiū dñi cui reuelatū ē: sic notā fac: vt
in eo discant fideles tui ea maḡ a te posce-
re: et sperare p̄mia fidei q̄ nō apparēt i vete-
ri testamēto: sed reuelātur in nouo: ne arbi-
trētur p̄ magno habendā et cupiendā vel
adamādā esse terrenoz ac t̄p̄aliū honoz fe-
licitatē: et cōmoueant pedes eoz cū eā vi-
derint: et in eis qui te nō colūt: et gressus eo-
rū effundant̄ in lapsum: dñi nesciūt dinu-
merare irā tuā: Beniḡ s̄m̄ orationē hanc
hoīs sui sic notū fecit christum suū: vt suis
passiōib⁹ demonstraret: nō ea munera q̄ vi-
dent̄ sonare in veteri testamēto: vbi sūt vni-
bre futuroꝝ: s̄ eterna esse cōcupiscēda. P̄t̄
in isto sensu etiā in dei dexterā intelligi: in q̄
iustos suos ab impijs segregabit: q̄ et ipse
bene sic cognoscit cū flagellat omnē filiū
quē recipit: neq̄ in peccatis suis p̄spere
sinit plus irascendo: sed in māfuetudine si-
nistā flagellat vt emendatā ad dexteram
ponat. Et illud q̄d plerisq̄ codices habēt:
**Dexterā tuā notā fac mihi: ad vtrumq̄
referrī potest: siue ad christum: siue ad eter-
nam felicitatē. Nam de⁹ ita nō habet cor-
poralis forme dexterā: sicut nec iram com-
motionibus tribulentā. Quod vero adū-
git. Et compeditos corde in sapien-
tia. Alij codices non habent cōpeditos:
Sed eruditos. Verbū em̄ grecuz ita in
vtraq̄ significatione similif̄ sonat: vt vna
syllaba paululū differat. S̄ cū illi erudiā-**

tur in sapiētia qui inſciūt: ſicut ſcriptū eſt: pedē in cōpedes eius: nō utiq; pedē cor- poris: ſed pedē cordis: z eius velut aureis viculis alligati a via dei nō exorbitāt: nec ſunt ab illo fugiui: **Quodlibet horū le- gal ſalua ē ſentētia veritat.** Et ipos em̄ cō- peditos vel eruditos corde in ſapiētia: ſic notos deus fecit in nouo teſtamēto: vt pro fide quā iudeorū z gentiū detestabat ipie- tas: omnia ptemnerēt: z eis ſe puare pate- rent que magna putāt pmiſſa in veteri te- ſtamēto qui carnaliter iudicant. Et qm̄ cū ſic noti fierent: vt illa cōtemnerent: z deſi- derandis eternis p ſuas paſſiones teſtimo- niuz perhiberent: vnde z teſtes dicti ſunt. Sic em̄ grece martyres appellātur multa: z multū mala z acerba temporalia pertule- runt: hoc attendit iſte homo dei: z ppheti- cus ſpiritus p **Moysi** vocabulū figurat: z ait. **Conuertere domine quouſ- q; z deprecabilis eſto ſup ſeruos tuos.** Vox eſt eorū vel pro eis qui multa pſequēte iſto ſeculo mala tolerant: inno- teſcant compediti corde in ſapiētia: vt nec tantis malis coacti refugiāt a domino ad huius ſeculi bona. Scdm̄ autē illud quod alibi ſcriptū eſt: **Quouſq; auertis faciē tu- am a me: etiā hoc dictuz eſt: Cōuertere do- mine quouſq;.** Et vt ſciant qui multū car- naliter deo tribuūt hūam corporis formā: auerſionē vultus eius: z conuerſionē nō fi- eri motu ſimili motibusq; corporis noſtri: in hoc eodem pſalmo recolāt ſuperiora: **po- ſuiſti iniquitates noſtras in cōſpectu tuo: ſe- culum noſtrū in illuminatione vultus tui.** Quomō ergo hic dicit: cōuertere: vt ſit p- pitius: quaſi faciē auerſiſſet iratus: cuz ibi ſe ſic inſinuet iratū: vt n̄ auerterit facies ab iniquitatibus: z ſeculo eorū quibus irasce- retur: ſed ea poti⁹ in cōſpectu: z in illumi- natione vultus ſui poſuerit: **Qd̄ aut̄ dici- tur: Quouſq; verbū orationis eſt iuſticie: nō indignationis impatiētie.** Sane qd̄ hic poſituz eſt: deprecabilis eſto: alij verbū ex verbo deprecare interpretati ſunt. Sed qui ait: **Deprecabilis eſto: vitauit ambigū:** q̄a deprecare cōmune verbū eſt. **Nā z ille de- precatur qui deprecationez fundit: z ille cui funditur.** **Bicim⁹ em̄: Deprecor te z dep- cor a te.** **Beinde illa bona q̄ futura ſūt: ſpe- anticipans: z velut facta iam deputans.** **Repleti ſumus: inqt: mane miſe- ricordia tua: Ergo i bis velut nocturnis dolorib⁹ z laborib⁹ pphētia nobis accēſa**

Alia ſa.
t vsq; quo.

eſt: ſicut lucerna in obscuro loco donec lu- ceſcat dies: z lucifer oriat in cordib⁹ nſis: **Beati enim mūdo corde qm̄ ipſi deū vide- bunt.** **Tunc replebuntur eo bono iuſti: qd̄ nunc eſuriunt z ſitiunt: cū per fidem ambu- lātes pegrinātur a dño.** **Unde z alio loco dicit: Repleb me leticia cū vultu tuo: ma- ne aſtabūt z pteplabunt.** Et ſicut alij dix- erūt interptes: **Saciati ſum⁹ mane miſcōdia tua: tūc ſatiabunt.** Sicut em̄ alibi ait: **Sa- tiabor dū manifeſtabit gloria tua: vnde di- citur: Oſtende nobis patrē z ſufficit nob: atq; ip̄e dñs ait: Oſtendā meipm̄ illi. Qd̄ donec fiat: nihil boni nobis ſufficit: nec ſuf- ficere debet: ne deſideriū noſtrū in via re- maneat: qd̄ donec pueniat extendendū ē.** **Repleti ſumus mane miſcōdia tua. Et ex- ultauim⁹: z iocūdati ſumus in oi- bus dieb⁹ noſtris.** Dies ille: dies eſt ſine fine. Simul ſūt illi oēs dies: iō faciāt. **Nō em̄ ſuccedētib⁹ cedūt: vbi nō eſt ali- qd̄ qd̄ nō veniēdo nondū ſit: z veniēdo iā nō ſit.** Oēs ſimul ſunt: qz vnus eſt q̄ ſtat z nō trāſit: ipſa eſt eternitas. **Hi ſunt dies de quib⁹ dicitur: Quis eſt homo q̄ vult vitā: z diligit dies videre bonos: Hi dies z alio loco āni appellātur: vbi deo dicitur: Tu aſt idē ipſe es: z anni tui nō deficiēt. Non em̄ anni ſūt q̄ p nihilo habent: aut dies ſūt q̄ ſicut vmbra declinauerūt: ſed dies ſunt q̄ ſunt: Quoz numez notū ſibi fieri preca- batur qui dicebat: **Notū fac mihi dñe finē meum: quo pueniendo manēā: z nihil vl- teri⁹ iam requirā: z numez diez meorū qd̄ eſt: Utiq; qui eſt: nō qui nō eſt: quia dies iſti de quibus z illic cōſequēter dicit: Ecce veteres poſuiſti dies meos: nō ſunt: quia nō ſtant: nō manent: celerrima mutabilita- te tranſcurrūt: nec vna hora in eis inuenit in qua ita ſumus: vt nō alia ps eius tranſi- erit: alia ventura ſit: nulla ſtetit ſit. Illi au- tē anni: z dies nō deficiūt in quib⁹ nec nos deficiem⁹: ſed ſine defectu reficiemur.** **Ex- eſtuet em̄ aīa nſa illozū diez deſiderio: ſit at ardēter atq; vebemēt: vt illic repleamur vbi ſatiemur: ibi dicamus qd̄ hic predice- mus: ſatiati ſumus mane miſcōdia tua: z ex- ultauim⁹ z iocūdati ſumus in oibus die- bus nſis.** **Letati ſumus p dieb⁹ q̄ bus nos humiliati: annis qd̄ vidi- mus mala.** **Hūc aut̄ in dieb⁹ adhuc ma- lignis dicam⁹ qd̄ ſeqt.** **Et respice i ſer- uos tuos z in opa tua: Ipſi em̄ ſerui tui opera tua ſunt: non ſolum vt homines****

Alia ſa.
t nō ba
t odec

Alia ſa.
t nō ba

sint: sed etiā vt sint serui tui: id est obedientes iussis tuis. **I**psi enim sum⁹ figmentū: nō solū in Adam: sed etiā creati in christo Iesu: in operibus bonis que preparauit de⁹ vt in illis ambulem⁹. **D**eus est enim qui opatur in nobis: et velle et p̄ficere p̄ bona voluntate. **E**t dirige filios eorum. **E**t sint recti corde quib⁹ bonus est deus. **B**onus est enim de⁹ israel: sed rectis corde: nō sicut ille cui cōmoti sunt pedes: quia pacem peccatorū intuenti: displicere ceperat de⁹: quasi ista nesciēs: quasi ista nō curās: et ab humani generis gubernatōe dissimulans. **E**t sit splendor dñi dei nostri sup nos: **U**n̄ dicit: Signatū ē sup nos lumē vultus tui dñe. **E**t opa manū nostra rum dirige sup nos: **E**t nō ea pro rerum terrenarū mercede faciam⁹. **T**unc enim nō directa sed curua sunt. **D**ucusq⁹ psalmū istū multi codices habēt: sed in nōnullis legitur alius vltim⁹ versus: **E**t opus manū nostrarū dirige. **C**ui versui diligentes et docti p̄notāt stellā: quos astericos vocant: quibus significant ea que in hebreo vel alijs interpretibus grecis reperiunt: in septuaginta vero interpretatione nō sunt. **Q**uē versum si velimus exponere: id mihi videt̄ habere sententiā: q⁹ omnia bona opera nostra: vnū opus est caritatis. **P**lenitudo eius legis est caritas. **N**az supiore versu cū dixisset: **E**t opera manū nostrarū dirige sup nos: isto vltimo nō opera sed opus dixit manū nostrarū dirige: tanq⁹ vltimo versu volēs ostēdere ipsa opa vnū op⁹ esse: id ē ad vnū opus dirigi. **T**ūc enim recta sunt opa: cū ad hunc vnū finem diriguntur. **F**inis enim p̄cepti caritas ē de corde puro: et conscientia bona: et fide non ficta. **O**pus q̄ vnū est in quo sunt omnia: fides que p̄ dilectionē operat̄: vnde etiā domin⁹ in euāgelio dicit: **H**oc est opus dei vt credatis in eū quē ille misit. **C**um ergo in ipso psalmo: et vita vetus: et vita noua: et vita mortalis: et vita vitalis: et anni qui p̄ nullo habentur: et dies habētes plenitudinē misericordie vereq⁹ leticie: id est et penā p̄ni hominis: et regnū seculi: satis aperteq⁹ distincta sunt: **A**d hoc enim existimo hoīs dei **M**oyse nomē titulo eius in scripturaz: vt eis qui pie recteq⁹ scrutant̄ scripturas: eo mō intimaretur etiā lex dei q̄ p̄ **M**oyse ministrata est: vbi p̄ bonis operib⁹ sola vel penē sola p̄mia terrenorū bonorū deus polliceri videtur: siue dubio habere s̄b velamē-

to tale aliquid quale iste psalmus ostēdit. **S**ed cum quisq⁹ trāsierit ad christū: auferatur velamen: et reuelabuntur oculi eius vt cōsideret mirabilia de lege dei: donāte illo cui dicimus: **R**euela oculos meos: et cōsiderabo mirabilia de lege tua. **E**xPLICIT Tract. de ps. LXXXIX. **I**NCIPIT Tract. de ps. XC. **S**ERMO p̄mus: de p̄ma parte psalmi. **P**salms iste ē de quo dominū nostrū Iesū christū diabol⁹ tēptare ausus est. **A**udiamus q̄ vt possimus instructi resistere tēptatori: nō p̄sumētes in nobis: sed in ipso q̄ prior tēptatus ē: ne nos in tēptatione vinceremur. **I**lli enim tēptatio nō erat necessaria. **T**ēptatio christi: nostra doctrina est. **S**i autē attendam⁹ qd̄ respōderit diabolo: vt h̄ et nos respōdeamus qñ similiter tēptat: intrem⁹ p̄ ianuā: sicut audistis lectionē euangelij. **Q**uid est enim intrare p̄ ianuā: **I**ntrare p̄ christū. **I**pse enim dixit: **E**go sum ianua. **Q**uid autē intrare p̄ christū: **I**mitari vias christi. **I**n q̄ imitaturi sumus vias christi: **N**ūq̄d in ea magnificētia in q̄ de⁹ erat in carne: **A**ut ad hoc nos exhortat̄: aut hoc a nobis exigit: vt talia miracula qualia fecit ipse faciam⁹: **A**ut vō dñs noster Iesus christus: nōne et mō et sp̄ cū p̄re totū mūdum gubernat: **E**t nunq̄d vel ad hoc vocat hominē faciēs eū imitatorē suū: vt cū illo gubernet celū et terrā: et oīa que in eis sūt: **A**ut vt sit et ipse creator: p̄ quē sient oīa: sicut p̄ christum facta sūt oīa: **N**eq⁹ ad ista opa te inuitat de⁹ saluator dñs noster Iesus christ⁹ que fecit ab initio: de quib⁹ scriptū ē: **O**īa p̄ ipm̄ facta sūt: **N**eq⁹ ad illa q̄ fecit i terra: nō h̄ tibi dicit: **N**ō eris discipul⁹ me⁹ nisi ambulaueris sup mare: aut nisi suscitaueris mortuū q̄triduanū: aut nisi oculos ceci nati aperueris: nec h̄. **Q**uid est q̄ intrare p̄ ianuā: **D**iscite a me q⁹ mit̄ sum et hūilis corde. **Q**uō factus est p̄pter te: hoc in eo debes attendere vt imiteris. **A**diraculum enim et nondū natus de **M**aria fecit. **Q**uis enim vsq⁹ fecit: nisi de quo dictū est: **Q**ui facit mirabilia magna solus: **I**psi enim virtute: et antea qui fecerūt potuerūt aliqd̄ facere. **I**n virtute christi **M**elias mortuū suscitauit: **N**isi forte maior est **P**etrus q̄ christ⁹: q⁹ xp̄us voce suscitauit egrotantē: **P**etr⁹ autē cū p̄transiret ymbra ipsius tangendi p̄ferēbāt egroti. **P**otentior ergo petrus q̄ christus: **Q**uis hoc dementissimus dixerit: **Q**uare ergo